

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Соціальна політика та соціальна відповідальність»

Рівень вищої освіти:	<u>другий(магістерський)</u>
Спеціальність:	<u>051 Економіка</u>
Освітня програма:	<u>Економіка</u>
Навчальний рік, семестр:	<u>2020-2021 н.р., семестр 1</u>
Курс (рік навчання)	<u>2 (2)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>3</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>вибіркова</u>

Лектор курсу	Віра Костюк
Профайл лектора	https://ket.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/smolij-lyudmila-vasilivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	econ_teor@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=865

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	формування у здобувачів вищої освіти системи фундаментальних знань теорії та практики соціальної політики і соціальної відповідальності, здатності діяти соціально відповідально та свідомо
Завдання курсу	<ul style="list-style-type: none">➤ розуміння сутності, природи, видів, категорій, еволюції, концепцій, моделей та рівнів соціальної політики і соціальної відповідальності;➤ виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення;➤ виокремлювати актуальні соціальні проблеми та визначати їх структуру, взаємозв'язки чинників, проявів і наслідків.
Компетентності	<ul style="list-style-type: none">➤ здатність до розуміння сутності, природи, видів, категорій, еволюції, концепцій, моделей та рівнів соціальної політики і соціальної відповідальності;➤ здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення;➤ розуміння особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку;➤ здатність виокремлювати актуальні соціальні проблеми та визначати їх структуру, взаємозв'язки чинників, проявів і наслідків.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none">- розуміти сутність, природу, види, категорії, еволюцію, концепції, моделі та рівні соціальної політики і соціальної відповідальності;- вміти виявляти соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення;- визначати особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку;- виокремлювати актуальні соціальні проблеми та визначати їх структуру, взаємозв'язки чинників, проявів і наслідків.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семинарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оцінювання (балів)
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Сутність соціальної політики і основні напрямки її здійснення	2/2	<p>Поняття, сутність і об'єкт соціальної політики. Мета і завдання соціальної політики. Умови реалізації соціальної політики. Суб'єкти соціальної політики. Людина як суб'єкт соціальної політики. Держава як суб'єкт соціальної політики. Політичні партії у структурі суб'єктів соціальної політики. Громадські організації як суб'єкти соціальної політики. Шляхи оптимізації діяльності суб'єктів соціальної політики.</p> <p>Принципи реалізації соціальної політики. Принцип єдності об'єктивного і суб'єктивного в реалізації соціальної політики. Принцип взаємозв'язку об'єктивної соціальної саморегуляції і цілеспрямованої діяльності у здійсненні соціальної політики. Комплексність соціальної політики. Принцип пріоритету соціальних інтересів людини, особистості. Принцип єдності організаційних і самоорганізаційних засад у реалізації соціальної політики. Активний характер соціальної політики. Принцип єдності централізованих і децентралізованих засад у реалізації соціальної політики. Основні напрямки і пріоритети здійснення соціальної політики в сучасних умовах. Соціальна політика, спрямована на створення умов для реалізації соціального потенціалу людини. Соціальна політика як чинник розвитку суспільних, соціальних відносин. Соціальна політика, спрямована на формування соціальної безпеки людини і суспільства. Гуманітарна сфера і гуманітарна політика.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, виявлення сутності, об'єктів, мети і завдань соціальної політики.</p> <p>Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	8
Тема 2. Сутність і напрямки соціального захисту	2/2	<p>Поняття соціального захисту і соціальної безпеки. Гарантії соціального захисту в Конституції України. Визначення соціального захисту. Соціальний захист і соціальна безпека. Мета соціального захисту. Активна і пасивна спрямованість соціального захисту. Соціальний захист і соціальне забезпечення.</p> <p>Історія розвитку соціального захисту до кінця XIX ст. Особиста доброчинність. Церква. Боротьба з жебраками. Соціальний захист за часів козаччини. Запровадження державної системи соціального захисту.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, виявлення напрямків соціального захисту.</p> <p>Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	8

		<p>Формування сучасних систем соціального захисту і роль МОП у цьому процесі. Трансформація економічної ролі сім'ї. Колективна відповідальність за індивідуальний добробут. Формування систем соціального захисту в різних країнах. Роль МОП у формуванні сучасних систем соціального захисту.</p> <p>Система соціального захисту в Україні. Соціальний захист як система. Напрямки соціального захисту. Соціальна робота.</p> <p>Сучасні проблеми соціального захисту в розвинених країнах світу і шляхи їх розв'язання. Обмеження ресурсів на соціальні цілі. Демографічні, економічні та соціальні проблеми. Здійснення необхідних реформ у сфері соціального захисту. Глобалізація соціального захисту. Концепція сталого розвитку.</p> <p>Соціальне страхування. Основні поняття соціального страхування. Загальна характеристика соціального страхування. Визначення страхування. Страхова солідарність. Характеристики ризику. Страхові тарифи. Економічна природа страхування. Суб'єкти страхування. Поняття соціального ризику і соціального страхування.</p> <p>Перелік видів соціального страхування. Специфічні особливості пенсійного страхування. Соціальні пенсії. Види пенсійних систем. Медичне страхування. Страхування від нещасних випадків на виробництві професійних захворювань. Страхування на випадок безробіття.</p>		
Тема 3. Соціальне нормування, бідність і соціальна допомога малозабезпеченим верствам населення	2/2	<p>Соціальне нормування. Мінімум засобів існування. Сім'я як об'єкт соціального нормування.</p> <p>Бідність. Бідність як суспільно-історичне явище. Визначення бідності. Межа та виміри бідності. Статистичні характеристики бідності. Бідність у сучасному світі. Бідність в Україні.</p> <p>Соціальна допомога. Сутність і завдання соціальної допомоги. Визначення соціальної допомоги. Переваги адресності. Два аспекти адресності. Види помилок в адресуванні. Способи адресування. Додаткові ефекти програм адресної допомоги. Субсидії громадянам та підприємствам. Характеристики соціальної допомоги згідно з Міжнародним бюро праці</p>	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з існуючими видами соціальної допомоги. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	12
Тема 4. Держава загального добробуту	2/2	<p>Класифікація держав загального добробуту. Загальна характеристика. Моделі держави загального добробуту.</p> <p>Шведська модель соціал-демократичної держави добробуту. Політичні передумови. Фінансування соціальної сфери. Перерозподіл доходів. Соціальна допомога. Становище жінок. Сімейна політика. Охорона здоров'я.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з моделями держави загального добробуту. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі	8

		Держава загального добробуту в соціально орієнтованійринковій економіці ФРН. Соціально-ринковий консенсус. Соціальні витрати. Доходи і бідність. Соціальна допомога. Становище жінок. Сімейна політика. Охорона здоров'я. Держава загального добробуту у США. Загальні риси. Ідеологія і соціальні витрати. Нерівність доходів і бідність. Соціальна допомога. Расова нерівність і держава добробуту. Сімейна політика. Охорона здоров'я.	електронного забезпечення навчання в Moodle	
Модульний контроль				11
Змістовий модуль 2				
Тема 5. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	2/1	<p>Соціальна відповідальність як система. Ретроспектива розвитку соціальної відповідальності. Моделі соціальної відповідальності. Впровадження соціальної відповідальності як чинника покращення бізнес процесів, технологій, ділової активності, мінімізації впливів глобальних викликів. Корпоративна культура -соціальна відповідальність - соціальний діалог: організаційно-управлінські механізми взаємодії та забезпечення стійкого розвитку. Міжнародні ініціативи як чинники формування і розвитку соціальної відповідальності (Глобальний договір ООН). Соціальна відповідальність як об'єктивна стратегія зростання добробуту населення та досягнення збалансованого розвитку.</p> <p>Соціально відповідальна взаємодія держави, бізнесу та інститутів громадянського суспільства: шляхи розвитку. Суб'єкти та рівні соціальної відповідальності. Сутність та складові соціальної відповідальності людини, її значення у забезпеченні стійкої соціальної динаміки. Розвиток соціальної відповідальності інститутів громадянського суспільства. Соціальна держава як провідний суб'єкт соціальної відповідальності. Особливості прояву соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях.</p>	Опрацювання лекційного матеріалу, детальне ознайомлення з моделями соціальної відповідальності. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6
Тема 6. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності	2/1	<p>Права людини і трудові практики як предмет соціальної відповідальності. Міжнародні стандарти прав людини (Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Конвенція про права дитини).</p> <p>Стандарти МОП і принципи Глобального Договору у сфері праці. Гідна праця як предмет соціальної відповідальності. Європейські стандарти</p>	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з практикою формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	6

		у сфері праці. Особливості європейської моделі внутрішньої соціальної відповідальності. Законодавство України у сфері праці як основа соціальної відповідальності у відносинах з працівниками. Соціальний діалог і соціальна відповідальність. Кращі трудові практики та показники внутрішньої соціальної відповідальності: вітчизняний і зарубіжний досвід. Питання професійної етики. Правове забезпечення розвитку соціальної відповідальності. Реалізація національної ідеї соціальної відповідальності. Напрями діяльності держави щодо заохочення соціально відповідальної поведінки. Активізація діяльності підприємців-роботодавців щодо розвитку соціально відповідального бізнесу. Формування ціннісно-правової компетентності суб'єктів соціального розвитку. Підвищення прозорості діяльності українських компаній як напрям розвитку соціальної відповідальності.		
Модульний контроль				11
Всього за 1 семестр	12/10			70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки рефератів та індивідуальних науково-дослідних завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--